



Met map in de hand wordt een route van Monique van der Slot voorgelopen. Kijk voor meer foto's op <http://wanderverhalen.wordpress.com>.

Parcoursbouwers op ontdekkingsreis naar de mooiste paadjes

Pionieren voor de wandelaar



‘Geweldige route!’ Dat is het mooiste compliment dat je een wandelsportorganisatie kunt geven. In het uitzetten van tochten gaat veel tijd en aandacht zitten. Parcoursbouwers leggen vooraf vele malen meer kilometers af dan de uiteindelijke afstanden. Ze zoeken de mooiste paadjes, zoveel mogelijk afwisseling en locaties voor de rust. ‘Het is pionieren.’

Hij is al maanden bij Nieuwegein bezig met het uitzetten van een route voor de winterserie van WS78. 'Niet voor dit seizoen, hoor', lacht Hans Lubbers, parcoursbouwer van de wandelsportorganisatie. 'Dat wordt waarschijnlijk 2015 of 2016.' Het uitzetten van de veertig kilometer wandeltochten van de winterserie begint zo'n twee jaar van tevoren. Dat heeft alles te maken met de kwaliteit die de wandelsportorganisatie stelt aan de routes.

NIET TEVDREN

Hans: 'Ik verken nu het gebied. De eerste tien kilometer staan wel vast.' Hij heeft er al heel wat tijd in gestoken. 'Maar ik ben nog niet helemaal tevreden. Het kan best zijn dat ik tot de conclusie kom, dat het niets wordt. Of dat ik dat na twintig kilometer denk. Dan gaat het allemaal niet door. Dan is maandenlang werk voor niets geweest. Maar dat geeft niet. WS78 staat bij wandelaars bekend om zijn fraaie routes. Daar tornen we niet aan, want daar komen de wandelaars voor.'

HANDBOEK

Onverhard, verkeersarm, verrassend, routes die nog nooit eerder zijn gelopen. Het zijn enkele van de criteria die WS78 beschrijft in haar Handboek voor Parcoursbouwers. Al 36 jaar organiseert de wandelsportorganisatie een winterserie van (minimaal) tien tochten. Dat doen ze in het midden van het land, pakweg tussen het 'werkgebied' van wandelsportvereniging FLAL (Friesland) in het noorden en OLAT (Brabant) in het zuiden.

UNIEKE TOCHTEN

'Dat zijn dus al bijna vierhonderd unieke tochten', vertelt WS78-voorzitter Willem Ruis. 'We vragen daarvoor parcoursbouwers die wonen en/of werken in het gebied waar we een tocht plannen. Die kennen de mooie en bijzondere plekken, de paadjes, de pareltjes in het landschap. Natuurlijk ontkomen ook wij er af en toe niet aan om een stukje over bijvoorbeeld een langeafstands- of streekpad te lopen. Maar altijd korte stukjes om vervolgens snel weer op een nieuw paadje te komen.'



Soms in de rij voor een overstapje... ...even verder weer eindeloze rust.

De foto's zijn gemaakt door Jaap Haalboom, één van de wandelaars met foto's van wandeltochten op internet. Kijk onder meer op <http://plus.google.com/photos/+JaapHaalboom/albums>.

Agenda 36ste Winterserie

De eerste tochten van de 36ste Winterserie van WS78 zijn inmiddels geweest. De volgende data zijn:

14 december	De 2e Brabantse Biesboschtocht	Dordrecht	Zuid-Holland
4 januari	Utereg me staadsietocht	Utrecht	Utrecht
18 januari	2e Wasmerentocht	Hilversum	Noord-Holland
8 februari	De Hoevelakensevalleitocht	Hoevelaken	Gelderland
22 februari	Rondje duinen	Voorschoten	Zuid-Holland
15 maart	Ginkelse heidetocht	Ede	Gelderland
28 maart	Kennedymars		
Klarenbeek	Gelderland		

Kijk voor meer informatie én voor de data van seizoen 2014-2015 op www.ws78.nl.

ERVAREN

In principe kunnen alle leden zich melden voor het uitzetten van een tocht. Willem: 'Sommige leden doen het één of enkele keren, maar we hebben ook zeer ervaren parcoursbouwers. Ons lid Henri Floor heeft er bijvoorbeeld meer dan twintig uitgezet. Alles bij elkaar kunnen we een beroep doen op zo'n twintig parcoursbouwers.'

AVONDJE STOEIEN

Is een parcoursbouwer 'nieuw', dan is de gang van zaken als volgt: de driekoppige commissie Parcoursen gaat met de parcoursbouwer 'een avondje stoeien met een topografische kaart', vertelt Willem. 'We kijken naar de mogelijkheden, de landschappen, hoogteverschillen, bebouwing, water, verrassingselementen, noem maar op. Vervolgens vragen we de parcoursbouwer wat hij wil, welke ideeën hij heeft. Want uit een tocht haal je altijd de handtekening van de parcoursbouwer.'

BLAUWDRIK

Uiteindelijk ontstaat er een blauwdruk en kan de parcoursbouwer aan de slag. Hij krijgt



daarbij het Handboek en andere documenten mee, bijvoorbeeld over de voorwaarden waaraan de verschillende rustlocaties moeten voldoen.

De eerste tocht die Hans uitzette was in 2006. 'Ik liep al jarenlang de winterserie en genoot iedere tocht. Ik wilde wat terugdoen voor WS78.' Inmiddels heeft hij samen met zijn schoonvader Hennie Dubelaar meerdere tochten 'gebouwd'. Hans: 'Als ik een gebied voor ogen heb, zoek ik eerst naar een geschikte startplaats, want die moet je vaak ruim van tevoren vastleggen.'

IN ÉÉN KEER

Dat klinkt eenvoudig, maar is het niet. Het moet wel een uitbater zijn die in staat én bereid is 's morgens om zeven uur in één keer honderden wandelaars te ontvangen. Om vervolgens de hele dag 'te wachten' tot de wandelaars vanaf een uur of drie verspreid terugkomen. Hans: 'Er moet ook een NS-station in de buurt zijn én gratis parkeermogelijkheden. Zijn die elementen er, dan is er in principe een tocht.'

EIGEN MAKEN

Voor de parcoursbouwer begint dan pas het 'echte' werk. 'Ik loop alles', vertelt Hans. 'Op de fiets zou ik minder snel een paadje in slaan. Ik zou eerder op min of meer verharde wegen blijven en dat is niet de bedoeling. Bovendien ken ik het gebied waar ik een tocht uitzet wel, maar ik wil het me ook helemaal eigen maken.'



<http://wandeleven.nl/advertenties>

Sprookjesroute door een wit landschap.



Schoonvader Hennie Dubelaar met hodometer en Hans Lubbers. 'Een route bouwen is pionieren.'

ONTDEKKINGSREIS

Pionieren, noemt Hans het ontwikkelen van een route. 'Je bent echt op ontdekkingsreis. Je loopt een paadje in en na vier kilometer stuit je op een sloot. Of het paadje is na enkele kilometers eigenlijk helemaal niet fraai meer. Of het komt te dicht bij de bebouwing uit. Het zijn vaak geen officiële paadjes die op een kaart staan. Dan moet je weer terug en een nieuw paadje zoeken.'

MAXIMALE

Hans geniet ervan om het maximale voor de wandelaar uit een gebied te halen. 'Waar het kan laten we de route lopen door locaties waar je normaal niet mag komen. Het is wel eens gelukt dwars door Nijenrode in Breukelen te lopen. De tuinman had speciaal voor ons een houtsnipperpad door het rosarium gelegd. En ook kreeg ik een keer toestemming om over het terrein van kasteel Nederhorst bij Bussum te lopen. Als het grote

gouden toegangshek dan open gaat voor onze wandelaars... geweldig! Dat maakt onze tochten uniek. Wandelaars vergeten dat niet.'

PONTJE

Behalve bij Nieuwegein werkt Hans ook aan een tocht bij Amsterdam. Die staat gepland in oktober 2015. Ik heb het bestuur gevraagd of het de eerste van het seizoen kan zijn, want dan kunnen we nog gebruik maken van een pontje. Het vaart eigenlijk maar tot oktober, maar voor ons wordt een uitzondering gemaakt. Dat is leuk voor de wandelaars.'

'VOORLOPEN'

Staat de route op papier, dan zorgt de parcourscommissie voor alle vergunningen, ingevulde draaiboeken, tijdschema's en andere plannings. Vervolgens gaat de gehele commissie Parcoursen met de routebouwer de route 'voorlopen'. Willem: 'Dat doen we met een hodometer. We willen exact de lengte weten van de hele route en tussen de rustposten op 10, 30 en 35 kilometer. In de winter wordt het al vroeg donker. Is een tocht enkele kilometers langer, dan scheelt dat al snel een half uur.'

VERRASSINGEN

Het 'voorlopen' van een tocht gebeurt in het voorjaar voorafgaande aan de winterserie. Ook dat wordt ruim van tevoren gepland. Zo wordt de eerste tocht van seizoen 37 (2014-2015) in maart volgend jaar voorgelopen. Toch kan het dan nog gebeuren dat de organisatie vlak

voor de tocht datum voor verrassingen komt te staan. Willem: 'Een paar weken voor de eerste tocht in oktober dit jaar bleek opeens de Weesperbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal te worden vervangen. En in het Amsterdamse Bos werden hoogspanningskabels vervangen.'

NACHTMERRIE

Een nachtmerrie voor een parcoursbouwer die twee jaar aan een route heeft gewerkt, weet Hans. 'Het vervangen van zo'n brug wordt natuurlijk jarenlang van tevoren gepland. Maar ja, als je daar geen weet van hebt. Aan die mogelijkheid denk je helemaal niet bij het uitzetten van een route.' Het is Hans ook wel eens overkomen. 'Bleek op de dag voor een tocht dat de brug over de Angstel opnieuw geasfalteerd werd... Ik kwam erachter, omdat de parcoursbouwer de dag voor zijn tocht de bepijling moet aanbrengen. En op de dag zelf krijg je 's morgens heel vroeg een fiets van het bestuur overhandigd om de bepijling opnieuw helemaal na te fietsen. Geheid dat er altijd pijlen verdwenen zijn.'

LOVEND

Op de dagen voor de tocht wordt het spannend voor de parcoursbouwer. Klopt alles nog? Wat zullen de wandelaars ervan vinden? Hans: 'Hoe zullen ze reageren? Want je doet het allemaal voor de wandelaars.' Hij legt er zijn hele ziel en zaligheid in. 'Je pioniert twee jaar lang en wilt toch iets unieks voor ze neerzetten. Als de reacties lovend zijn, weet je waar je het voor doet.'